

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

18 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Nadejda Toma,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan, Iurie Diaconu și Victor Boico,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2021, în cauza penală, în privința lui

Basov Leon XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță de la 27.03.2019 la 28.10.2019;

Instanța de apel de la 15.11.2019 până la 09.12.2021;

Instanța de recurs de la 06.04.2022 până la 18.07.2022.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28 octombrie 2019, Basov Leon a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal și în baza acestei Legi i s-a stabilit pedeapsa - închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau a exercita activități legate de circulația drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor lor pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Măsura preventivă aplicată inculpatului- arestul preventiv - a fost menținută până la intrarea sentinței în vigoare.

S-a încasat de la inculpatul Basov Leon în beneficiul statului cheltuielile de judecată pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 14 490 (paisprezece mii patru sute nouăzeci) lei.

Cererea acuzatorului de stat privind încasarea de la inculpatul Basov Leon în beneficiul statului cu titlu de cheltuieli de judecată a salariului procurorului și rechizitelor consumabile (hârtie, copiator) în sumă de 433,70 lei, precum și a cheltuielilor pentru efectuarea traducerilor în sumă de 875 lei - s-a respins, ca neîntemeiată.

2. Pentru a se pronunța cu sentința în cauză, instanța de fond a constatat că, Basov Leon acționând în scop de profit, conștientizând caracterul prejudiciabil al faptelor sale, dorind în mod conștient survenirea lor, a organizat păstrarea și transportarea pe teritoriul Republicii Moldova a drogurilor PVP (a-pirrolidinovalerophenone) în proporții deosebit de mari cu scop de înstrăinare, și

anume: La data de 06.01.2019, aproximativ orele 19.00, aflându-se pe str. Armenească nr. 42, mun. Chișinău, fiind suspectat de consumul drogurilor, a fost stopat de către colaboratorii de poliție din cadrul INP, imediat acesta încercând să se ascundă, a aruncat geanta personală de tip sportiv la sol. În cadrul cercetării la fața locului, în geanta lui Basov Leon XXXXX, printre bunurile personale au fost depistate și ridicate: 3 pachetele improvizate din lipici alb, în care se afla substanță necunoscută și un pachetel de tip zip-lock în care se află 3 pachetele cu substanță necunoscută, care fiind împachetată în cantități diferite în lipici de culoare roșu, galben și verde, un cântar electronic, un notebook, un pachet improvizat din lipici galben cu substanță necunoscută, 2 cutii cu fragmente de hârtii, un pachetel de tip zip - lock cu o masă vegetală de culoare cafeniu închis, un pachet de tip zip- lock, în care se aflau alte pachete zip-lock cu substanță de culoare albă în formă solidă - unelte utilizate la împărțirea, mărunțirea, măsurarea și împachetarea substanțelor deținute, prin crearea locațiilor marcate, de tip « zaclatcă ». Fiind efectuată expertiza judiciară chimică a substanțelor depistate, conform raportului de expertiză chimică nr. 34/12/1-R-42 din 07.01.2019 substanța solidă, sub formă de granule, de culoare albă, aruncată de către cet. Basov Leon XXXXX, reprezintă PVP (a-pirrolidinovalerophenone), care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante, neutilizate în scopuri medicale, masa substanței stupefiante, neutilizate în scopuri medicale, masa substanței stupefiante PVP (a- pirrolidinovalerophenone) constituie 32,585 g. Conform raportului de expertiză nr. 34/12/1-R-40/1 din 06.02.2019, s-a stabilit că substanțele prezentate la examinare în 80 (optzeci) de fragmente de pachete din polimer incolor, depistate și ridicate la 06.10.2019 în rezultatul efectuării procesului-verbal de cercetare la fața locului din str. Armenească, 42, mun. Chișinău, conțin PVP, care se referă la categoria substanțelor stupefiante. Cantitatea substanței stupefiante- PVP constituie în total 41,73 gr.

Astfel prin acțiunile sale intenționate inculpatul Basov Leon a comis infracțiunea prevăzută de art. 217¹ al. (4) lit. d) Cod penal, *circulația ilegală a drogurilor în scop de înstrăinare, conform semnelor calificative - păstrarea și transportarea ilegală a drogurilor, în proporții deosebit de mari.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul Basov Leon, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțare o hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Basov Leon să fie achitat.

În motivarea cererii de apel, a invocat că, instanța de judecată și-a motivat sentința de condamnare doar pe declarațiile martorilor Ceban Alexei și Geama Mihail, dar, nu a analizat aceste declarații din punct de vedere a veridicității lor.

Procurorul nu a prezentat instanței probe, care ar demonstra că substanțele narcotice care au fost găsite în geanta lui Basov Leon, urmau a fi înstrăinate de ultimul.

De asemenea, a indicat că prima instanță incorect a încasat de la inculpatul Basov Leon în beneficiul statului cheltuielile de judecată pentru efectuarea expertizei judiciare în sumă de 14 490 lei, or, dispunerea unei expertize judiciare pentru constatarea circumstanțelor cauzei constituie o obligație pozitivă a autorităților (organul de urmărire penală) ce derivă din art. 124 alin. (1) din Constituție, obligație procesuală la baza de urmărire penală.

Totodată, inculpatul a menționat că din 06.01.2018 până în prezent este deținut în arest preventiv în condiții ce depășesc normele stabilite în acest sens, iar potrivit art. 385 al. (4) și (5) Cod de procedură penală, dacă în cursul urmăririi penale sau judecării cauzei s-au constatat încălcări care au afectat grav drepturile inculpatului derivă din calitatea procesuală a inculpatului instanța examinează posibilitatea reducerii pedepsei inculpatului drept compensare pentru aceste încălcări.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2021, a fost admis apelul declarat de către inculpat, casată parțial sentința în partea stabilirii pedepsei penale și pronunțată în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Basov Leon recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal și conform art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală se reduce pedeapsa stabilită cu 294 (două sute nouăzeci și patru) zile.

Termenul de executare a pedepsei lui Basov Leon urmează a fi calculat din 09.12.2021 cu includerea termenului aflării în stare de arest din 06.01.2019 până la 09.12.2021.

În rest, sentința a fost menținută, fără modificări.

4.1. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a indicat că starea de fapt și de drept se află în concordanță deplină cu materialele cauzei și corect a fost statuată de către prima instanță. În plus, prima instanță a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege, încadrând just acțiunile inculpatului Basov Leon, în baza dispozițiilor art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, după semnele calificative: *păstrarea și transportarea ilegală a drogurilor, în proporții deosebit de mari.*

Instanța de apel a constatat ca fiind dovedită în afara dubiilor rezonabile vinovăția inculpatului prin următorul cumul probatoriu, și anume: declarațiile martorului Leancă Mihail (f.d.102-103 Vol.4); declarațiile martorului Ceban Alexei (f.d.104-105 Vol.4); procesul-verbal nr.4886 din 07.01.2019 (f.d. 12, vol. I); procesul-verbal din 06.01.2019, de cercetare la fața locului și planșa fotografică anexă (f.d. 13-14, 15-25, vol. I); procesul-verbal de examinare din 06.01.2019, în baza căruia au fost examinate obiectele ridicate în cadrul cercetării la fața locului din 06.01.2019 (f.d. 31-47, 48-49, vol. I); raportul de expertiză judiciară chimică nr. 34/12/1-R-42 din 07.01.2019 (f.d. 58-61, vol. I); raportul de

expertiză judiciară chimică nr. 34/12-1-R-40/1 din 06.02.2019 (f.d. 85-92, vol. I); raportul de expertiză judiciară dactiloscopică nr. 34/12-1-R-149 din 31.01.2019 (f.d. 108-116, vol. I); raportul de expertiză judiciară a mijloacelor și tehnologiilor informaționale, nr. 34/12-1-R-335 din 05.03.2019 (f.d. 141-145, vol. I); procesul-verbal de examinare din 18.03.2019 (f.d. 147-172, vol. I); procesul-verbal de examinare din 17.01.2019 (f.d. 179-181, vol. I).

Instanța de apel raportând probele administrate în respectiva cauză penală la elementele infracțiunii imputate a indicat cu precizie asupra încadrării corecte efectuată de către prima instanță.

Mai mult ca atât, instanța de apel a menționat că se constată legătura de cauzalitate dintre faptele inculpatului și infracțiunea comisă, or, concluzia raportului de expertiză judiciară a mijloacelor și tehnologiilor informaționale nr. 34/12-1-R-335 din 05.03.2019, coroborează cu circumstanțele de fapt constatate prin raportul de expertiză judiciară dactiloscopică nr. 34/12-1-R-149 din 31.01.2019 și se completează cu circumstanțele de fapt constatate prin procesul-verbal de examinare din 18.03.2019, fiind stabilit cu certitudine că calculatorul ridicat la 06.01.2019 este utilizat de către Basov Leon, pe acesta fiind stabilite urmele digitale ale ultimului, de asemenea, în cadrul examinării, s-a stabilit că proprietarul laptopului din care a fost extrasă informația comercializează droguri de mai multe tipuri, astfel, sub fiecare tip de substanță fiind indicate adresele exacte unde se află această substanță și anume adresa și numărul casei. Astfel, cantitatea de droguri ridicată de la inculpat în coroborare cu informația ridicată din laptop coroborată cu probele indicate mai sus, în cadrul examinării întrunirii condițiilor elementului material al laturii obiective și probează faptul păstrării și transportării ilegale a drogurilor, în proporții deosebit de mari, în scop de înstrăinare, fiind prezentă și legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmări, care fără acțiunile sau inacțiunile respective nu aveau să se producă.

Concomitent declarațiile martorului Leanca Mihail în coroborare cu declarațiile martorului Ceban Alexei, denotă că, la 06.01.2019 fiind stopat Basov Leon, deținea asupra sa 2 genți, în care au fost depistate droguri și unelte utilizate la împărțirea, mărunțirea, măsurarea și împachetarea substanțelor deținute. Circumstanțele date au fost stabilite și prin procesul-verbal din 06.01.2019 de cercetare la fața locului, procesul-verbal de examinare din 05.02.2019, prin care au fost depistate obiecte destinate pentru mărunțire, cântărire și împachetarea substanțelor psihotrope, aceste obiecte fiind deținute împreună cu cantitatea de 32,585 gr de substanță stupefiantă PVP și cu 80 de pachete care conțin PVP în cantitate de 41,73 gr, toate aceste probe, în cumul cu rapoartele de expertiză ce au confirmat că substanța ridicată este substanță stupefiantă, adică drog, demonstrează faptul că inculpatul le deținea și transporta în scop de înstrăinare.

Prin urmare, inculpatul la data de 06.01.2019, aproximativ ora 19.00, aflându-se pe str. Armenească nr. 42, mun. Chișinău, fiind suspectat de consumul drogurilor, a fost stopat de către colaboratorii de poliție din cadrul INP, imediat acesta încercând să se ascundă, a aruncat geanta personală de tip sportiv la sol. În cadrul cercetării la fața locului, în geanta lui Basov Leon XXXXX, printre bunurile personale au fost depistate și ridicate: 3 pachetele improvizate din lipici alb, în care se afla substanță necunoscută și un pachetel de tip zip-lock în care se află 3 pachetele cu substanță necunoscută, care fiind împachetată în cantități diferite în lipici de culoare roșu, galben și verde, un cântar electronic, un notebook, un pachet improvizat din lipici galben cu substanță necunoscută, 2 cutii cu fragmente de hârtii, un pachetel de tip zip-lock cu o masă vegetală de culoare cafeniu închis, un pachet de tip zip-lock, în care se aflau alte pachete zip-lock cu substanță de culoare albă în formă solidă - unelte utilizate la împărțirea, mărunțirea, măsurarea și împachetarea substanțelor deținute, prin crearea locațiilor marcate, de tip « zaclatcă ». Fiind efectuată expertiza judiciară chimică a substanțelor depistate, conform raportului de expertiză chimică nr. 34/12/1- R-42 din 07.01.2019, substanța solidă, sub formă de granule, de culoare albă, aruncată de către cet. Basov Leon XXXXX, reprezintă PVP (a-pirrolidinovalerophenone), care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante, neutilizate în scopuri medicale, masa substanței stupefiante, neutilizate în scopuri medicale, masa substanței stupefiante PVP (a-pirrolidinovalerophenone) constituie 32,585 g. Conform raportului de expertiză nr. 34/12/1-R-40/1 din 06.02.2019, s-a stabilit că substanțele prezentate la examinare în 80 (optzeci) de fragmente de pachete din polimer incolor, depistate și ridicate în rezultatul efectuării procesului -verbal de cercetare la fața locului din str. Armenească, 42, mun. Chișinău, conțin PVP, care se referă la categoria substanțelor stupefiante. Cantitatea substanței stupefiante- PVP constituie în total 41,73g.

Subsecvent celor relatate, instanța de apel a respins ca fiind declarativă versiunea inculpatului precum că, a deschis geanta și le-a arătat ce este în ea, însă, când a văzut pachetul cel negru s-a speriat și l-a aruncat. La întrebarea ce se află în acel pachet a răspuns că nu știe. Când pachetul a fost întredeschis a văzut în el o cutie neagră, s-a speriat și a fugit, or, în cazul în care cu adevărat nu știa ce se află în acel pachet, sau mai bine zis în cazul în care nu cunoștea că acolo sunt substanțe narcotice, atunci care era necesitatea de a lăsa gențile jos și de a fugi, prin urmare, anume acțiunile inculpatului au convins colaboratorii de poliție că, acesta deținea și transporta substanțe interzise.

Mai mult ca atât, motivul stopării lui Basov Leon de către colaboratorii poliției, în stradă a constituit comportamentul inculpatului și anume trezrea suspiecții că, se afla în stare de ebrietate cauzată de substanțe stupefiante și în urma suspiecției de consumul drogurilor acesta a fost stopat pentru a fi supus controlului inopinat de către colaboratorii de poliție din cadrul INP, iar ca reacție acesta a încercat să se ascundă,

aruncând geanta de tip sportiv la pământ a început să fugă, dar care a fost stopat de către martorul Ceban Alexei de comun cu colegul acestuia, care au solicitat ajutor de la alte echipe, iar la fața locului s-a prezentat echipajul MAI 9710, care ulterior au documentat cazul.

De asemenea, instanța de apel a susținut aprecierile primei instanțe cu privire la declarațiile martorilor apărării, și anume, că martorul Ciornaia Valeria, este prietena inculpatului, martorul Petroman Anna, este mama inculpatului, iar martorul Petroman Alexei a declarat că îl cunoaște pe inculpat de mic, astfel, aceștia sunt persoane apropiate inculpatului și nu pot fi apreciate ca persoane dezinteresate în fondul cauzei, din care motiv prima instanță corect a apreciat critic declarațiile acestora și care întemeiat nu au fost puse la baza sentinței de condamnare în privința lui Basov Leon.

Latura subiectivă a infracțiunii comise de Basov Leon se caracterizează prin intenție directă. Motivul infracțiunii se exprimă, în principal, în interesul material, iar scopul de înstrăinare a drogurilor este elementul obligatoriu.

Astfel, instanța de apel a respins ca nefondate argumentele inculpatului Basov Leon expus în cererea de apel precum că, lipsește scopul de înstrăinare, or, potrivit recomandărilor Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 2 din 26.12.2011 cu privire la practica judiciară de aplicare a legislației penale ce reglementează circulația drogurilor, etnobotanicelor sau analoagelor acestora și a precursorilor, care la pct. 4 subpct. 16, indică expres că, intenția de a înstrăina substanțele menționate reprezintă dorința, planul unei persoane care declanșează acțiuni în acest sens, cum ar fi: procurarea, prepararea, păstrarea, transportarea acestora, plasarea într-un ambalaj comod pentru înstrăinare sau încheierea unei înțelegeri corespunzătoare cu consumatorul etc., astfel, instanța de fond a stabilit cu certitudine că, Basov Leon a păstrat în geanta sa obiecte destinate pentru mărunțirea, cântărirea și împachetarea substanțelor psihotrope, aceste obiecte fiind deținute împreună cu cantitatea de 32,585 gr. de substanță stupefiantă PVP și cu 80 de pachete care conțin PVP în cantitate de 41,73 gr.

În aceste condiții, instanța de apel a ajuns la concluzia că solicitările inculpatului sunt nejustificate, iar apelul declarat - nefondat, întrucât din ansamblul probelor administrate în cadrul urmăririi penale și a examinării cauzei penale de instanța de fond și cea de apel rezultă că încadrarea juridică a faptelor inculpatului Basov Leon este una corectă și fundamentată probatoriu, iar argumentele invocate în cererea de apel precum că, procurorul nu a prezentat probe care ar demonstra că substanțele narcotice găsite în geanta lui Basov Leon urma să fie înstrăinate, or, latura subiectivă a infracțiunii a fost demonstrată cu lux de amănunte, mai mult conform probatoriului administrat se constată că, inculpatul înstrăina substanțe narcotice nu doar pe teritoriul Republicii Moldova dar și în Ucraina.

Cu referire la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel a indicat că prima instanță corect a ținut cont de prevederile normelor penale și i-a aplicat o pedeapsă echitabilă ținând cont de faptul că în privința inculpatului Basov Leon, nu au fost stabilite în conformitate cu prevederile art. 76, 77 Cod penal careva circumstanțe care atenuază sau agravează situația, inculpatul este la prima abatere de la legea penală, cât și faptul că, nu a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii imputate.

De asemenea, la individualizarea pedepsei s-a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, care în conformitate cu criteriile enunțate la art. 16 Cod penal se califică ca infracțiune deosebit de gravă.

Totodată, la individualizarea pedepsei s-a ținut cont și de caracterul prejudiciabil al faptei care este determinat de obiectul de atentare, de valoarea și importanța socială a acestuia și anume de necesitatea contracarării și combaterii traficului de droguri, protejarea vieții și sănătății tinerilor consumatori de droguri, precum și prevenirea atragerii în rețeaua de consumatori a copiilor și tinerilor care încă nu sunt dependenți de droguri.

În acord cu cele enunțate instanța de apel a conchis că prima instanță justificat l-a recunoscut vinovat pe Basov Leon în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal și în baza acestei legi i-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau exercita activități legate de circulația drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor lor pe un termen de 4 (patru) ani.

Cu privire la motivele invocate în cererea de apel a inculpatului Basov Leon, cât și cererea avocatului Croitor Alexei în numele inculpatului Basov Leon, prezentată instanței de apel la data de 11.05.2021, în partea ce vizează condițiile de detenție care afectează grav drepturile inculpatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în perioada deținerii în Penitenciarul nr. 13 Chișinău din data de 06.01.2019 până în prezent, instanța de apel le-a apreciat ca fiind parțial fondate, dat fiind că în speță se constată încălcarea drepturilor prevăzute de articolul 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, unde a fost deținut inculpatul Basov Leon cu statut de prevenit.

Astfel, instanța de apel a subliniat că potrivit informației prezentate la data de 22.01.2021 nr. 7/C-22/21, administrația instituției penitenciare nr. 13 Chișinău a comunicat că, în Penitenciarul nr. 13-Chișinău, deținutul Basov Leon s-a deținut în următoarele perioade și celule: -09.01.2019-11.01.2019, în celula 81, 12 paturi, 23,8 nr; - 11.01.2019-12.03.2019, în celula 125, 10 paturi, 17,6 m²; -12.03.2019-26.03.2019, în celula

56, 12 paturi, 20 m²; -26.03.2019-17.08.2020, în celula 104, 18 paturi, 44,9 m²; -17.08.2020-prezent, în celula 100, 12 paturi, 25,8 m².

Conform Hotărârii Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006 „Cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați”, pct. 464 se prevede că „Fiecare deținut se asigură cu spațiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 metri pătrați, care trebuie să fie iluminat natural și artificial, încălzit și ventilat conform normativelor de construcții.”

În atare situație, detenția inculpatului Basov Leon în Penitenciarul nr. 13 Chișinău a depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și a atins pragul de severitate contrar legislației, fiind calificată ca tratament inuman și degradant.

Articolul 385 al. (5) Cod de procedură penală prevede că, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: *două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv*.

Conform comunicatului nr. 22.01.2021 nr. 7/C-22/21, eliberat de ANP Penitenciarul nr. 13 Chișinău, raportate la datele dosarului penal, inculpatul Basov Leon, se află în detenție din 09.01.2019 până la data pronunțării deciziei - 09.12.2021, însă, pe cazul dat, în arest preventiv inculpatul Basov Leon, s-a aflat de la data de (data reținerii) până la data de 28.10.2019 (data pronunțării sentinței), adică 294 zile de arest preventiv.

Prin urmare, termenul de pedeapsă definitivă stabilit inculpatului Basov Leon de 8 ani închisoare în penitenciar de tip închis, urmează a fi redus cu 294 (două sute nouăzeci și patru) zile.

Totodată, la stabilirea pedepsei definitive, instanța de apel s-a condus și de prevederile art. 88 alin. (3) Cod penal, potrivit cărora „*timpul aflării persoanei sub arest preventiv până la judecarea cauzei se include în termenul închisorii, calculându-se o zi pentru o zi și va include în termenul pedepsei timpul aflării inculpatului Basov Leon, în arest preventiv*”.

Termenul de executare a pedepsei lui Basov Leon urmează a fi calculat din 09.12.2021, cu includerea termenului aflării în stare de arest din 06.01.2019 până la 09.12.2021 (data pronunțării prezentei decizii).

Cu privire la argumentele apelului privind dezacordul cu soluția instanței în partea ce ține de încasarea cheltuielilor judiciare, Colegiul le va respinge ca nefondate, or, potrivit Legii nr. 316 din 22.12.2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare din 09.02.2018, au fost operate modificări la art. 143 Cod procedură penală, potrivit cărora aliniatul (2) al articolului 143 Cod procedură penală a fost abrogat. În acest sens, instanța de apel reiterează că, conform modificărilor operate prin Legea nr. 316 din 22.12.2017 a fost exclus art. 143 al. (2) Cod procedură penală, potrivit căruia: plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la al. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat, prin urmare normele procedural penale nu

prevăd expres achitarea din contul statului a cheltuielilor judiciare, ce constituie cheltuieli legate de expertiza judiciară.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că, la caz, au fost efectuate mai multe rapoarte de expertiză și anume: raportul de expertiză judiciară chimică nr. 34/12/1-R- 42 din 07.01.2019, costul căreia constituie 1 680 lei (Vol. I, f.d. 57-61), raportul de expertiză judiciară nr. 34/12-1-R-40/2 din 21.01.2019, costul căreia constituie 1680 lei (Vol. I, f.d. 69-75), raportul de expertiză judiciară chimică nr. 34/12-1-R-40/1 costul căreia constituie 6 300 lei (Vol. I, f.d. 84-92), raportul de expertiză judiciară dactiloscopică nr. 34/12-1-R-149 din 31.01.2019, costul căreia constituie 1 600 lei (Vol. I, f.d. 106-118) și raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-335 costul căreia constituie 3150 lei, iar în total, costul expertizelor constituie 14 410 lei.

În acest sens, instanța de apel a menționat ca fiind justificată soluția primei instanțe în această parte și întemeiat a fost admisă solicitarea procurorului privind încasarea de la inculpatul Basov Leon a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă totală de 14 410 lei, or, potrivit normelor legale menționate supra cheltuielile judiciare solicitate pentru efectuarea rapoartelor de expertiză, urmează a fi trecute în contul inculpatului, deoarece potrivit art. 142 alin. (1) Cod de procedură penală, expertiza se dispune în cazurile în care pentru constatarea, clarificarea sau evaluarea circumstanțelor ce pot avea importanță probatorie pentru cauza penală sânt necesare cunoștințe specializate în domeniul științei, tehnicii, artei, meșteșugului sau în alte domenii. Posedarea unor asemenea cunoștințe specializate de către persoana care efectuează urmărirea penală sau de către judecător nu exclude necesitatea dispunerii expertizei. Dispunerea expertizei se face, la cererea părților, de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată, precum și din oficiu de către organul de urmărire penală.

Reieșind din circumstanțele indicate, instanța de apel a admis cererea de apel înaintată de inculpatul Basov Leon, cu casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului care în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală solicită casarea deciziei, cu remiterea cauzei spre rejudecare de către aceiași instanță de apel în alt complet de judecată.

În susținerea celor solicitate, apărătorul menționează că instanța de apel urma să ia în calcul declarațiile inculpatului făcute în ședința de judecată prin care angajații instituției penitenciare au aplicat un tratament inuman și degradant față de inculpat, deoarece în prezent plângerea inculpatului se află în examinare la Procuratura Chișinău, oficiul Centru, astfel este cert că aprecierea probelor dată de instanța de apel este una incertă.

De asemenea, subliniază că instanța de apel a aplicat eronat prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, or, termenul pedepsei urma a fi micșorat cu 1068 de zile.

6. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu actele cauzei și ținând cont de opinia expusă în referință de către procuror, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis, pentru considerentele de drept și de fapt expuse în contextul ce urmează.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

Soluția de admitere a recursului declarat, în drept, se întemeiază pe dispoziția art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit căreia judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea parțială a hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanță, la această etapă a procedurilor.

Din textului recursului declarat problema dedusă judecății în respectiva cauză vine în raport cu aprecierea probelor și aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, sub aspectul reducerii pedepsei penale aplicate inculpatului.

În acest sens, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că alegațiile avocatului în partea aplicării prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală sunt veridice și fac obiectul casării parțiale a deciziei recurate, fiind incident temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume *„hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței”*, iar în partea aprecierii eronată a probelor de către instanța de apel, Colegiul penal le respinge ca fiind neîntemeiate.

Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel micșorând pedeapsa aplicată inculpatului nu indică în partea descriptivă a deciziei formula de calcul cu care a operat și care a dus la micșorarea pedepsei cu 294 de zile. Or, instanța de apel urma să indice cu precizie calculul efectuat, temeiurile care au dus la micșorarea pedepsei și documentele care confirmă rațiunea reducerii pedepsei.

Astfel, instanța de apel la micșorarea termenului pedepsei ține cont informația prezentată de administrația instituției penitenciare nr. 13 Chișinău din 22.01.2021 nr. 7/C-22/21, care denotă că inculpatul se deține până la data comunicatului în celula 100 care are 12 paturi la 25 m², ceea ce confirmă că inculpatul în continuare se deținea în condiții inumane și degradante, or, standardul fiind de 4 m² de spațiu locativ per deținut.

Așadar, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub acest aspect, Colegiul penal lărgit constată că această instanță, la examinarea apelului în partea aplicării art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, nu a respectat întru totul prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în acest sens.

Instanța de recurs reține că, prima instanță a indicat în dispozitivul sentinței că „Măsura preventivă aplicată inculpatului - arest preventiv- se menține până la intrarea sentinței în vigoare”.

Prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, stipulează că în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: *două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv*.

Instanța de apel a admis în parte apelul inculpatului, a casat parțial sentința, în partea reducerii pedepsei în baza art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală și a pronunțat în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care în temeiul articolului 385 alin. (5) Cod de procedură penală, a fost redusă pedeapsa stabilită inculpatului pentru deținerea în condiții inumane în Penitenciarul nr. 13 în calitate de prevenit pentru perioada 09.01.2019 (*data reținerii*) până la data de 28.10.2019 (*data pronunțării sentinței*) cu 294 zile.

Colegiul penal lărgit atestă, că instanța de apel a redus pedeapsa stabilită inculpatului pentru deținerea în condiții inumane în Penitenciarul nr. 13 în calitate de prevenit pentru perioada 09.01.2019 - 28.10.2019, însă eronat a aplicat prevederile art. 88 alin. (3) Cod penal (*se calculează o zi pentru o zi*) pentru perioada de la pronunțarea sentinței până la pronunțarea deciziei, perioadă în care inculpatului, conform sentinței, i-a fost menținută măsura preventivă - *arestul preventiv*.

Subsecvent, Colegiul penal lărgit respinge ca neîntemeiate alegațiile apărării prin care susține dezacordul cu aprecierea probelor de către instanța de apel, or, la etapa recursului ordinar, instanța nu declanșează un control asupra fondului cauzei, ci verifică doar dacă s-au aplicat corect normele de drept la faptele constatate de instanța de fond și, după caz, de instanța de apel.

Astfel, critica adusă de către apărătorul Croitor Alexei referitor la procedura de apreciere a probelor, ține de starea de fapt, care a fost efectuată de instanța de apel și careva îndoieli privind corectitudinea aprecierii lor nu sunt, instanța de apel pe deplin le-a examinat, apreciind toate probele din dosar în ansamblu și, conform art. 414 alin. (2), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, s-a pronunțat detaliat asupra motivelor cererilor de apel.

O nouă reapreciere a probelor în modul propus de autorul recursului nu poate fi efectuată de către instanța de recurs, deoarece aceasta judecă numai temeiurile de drept.

Subsecvent, Colegiul penal subliniază că potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o Curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei).

Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (hotărârea CtEDO Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos).

Totodată, Colegiul penal lărgit respinge ca fiind neîntemeiată alegația apărării precum că instanța de apel urma să ia în calcul că se află spre examinare în procuratura plângerea inculpatului împotriva acțiunilor angajaților instituției penitenciare unde se află sub arest, or, recursul nu conține careva anexe/documente care să confirme aceste alegații.

Mai mult decât atât, afirmațiile inculpatului precum că a fost supus relor tratamente în instituția penitenciară unde se deține, face obiectul unei alte cauze penale, astfel, instanța de apel nu comis careva erori sub acest aspect.

Așadar, Colegiul penal lărgit conchide că, instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu stabilirea stării de fapt precum și încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite de către inculpat, mai mult hotărârea în această parte cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția. Însă, instanța de apel a pronunțat o decizie nemotivată în partea micșorării pedepsei penale în temeiul art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, astfel, așa precum am menționat mai sus, Colegiul penal lărgit casează parțial decizia, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte de aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În concluzie, Colegiul penal lărgit susține că, la rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 414 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, totodată să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, să verifice și să aprecieze probele administrate în acest sens, în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau

inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei ținând cont de motivele expuse în pct. 9 al prezentei decizii și să indice cu suficientă claritate formula de calcul pentru a pronunța o hotărâre legală și întemeiată în această parte, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2021, în partea aplicării prevederilor alin. (5) al art. 385 din Codul de procedură penală, în cauza penală în privința lui *Basov Leon XXXXX*, și dispune rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale deciziei contestate se mențin.

Decizia nu se supune căilor de atac în partea dispusă rejudecării, în rest este irevocabilă.

Pronunțată integral la *10 august 2022*.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Victor Boico